

Lieta C-314/08

Krzysztof Filipiak

pret

Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu

(Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu līgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

Tiesību akti ienākumu nodokļa jomā – Tiesības no nodokļa aprēķināšanai bēzēs atskaitīt sociālo apdrošināšanas iemaksas – Tiesības samazināt nodokli atkarībā no veiktajām veselības apdrošināšanas iemaksām – Atteikums, ja iemaksas ir veiktas dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā apliek ar nodokli – Atbilstība EKL 43. un 49. pantam – Valsts konstitucionāls tiesas spriedums – Valsts tiesību normu neatbilstība konstitūcijai – Mināto tiesību normu saistošā spēka zaudēšanas atlikšana uz laiku – Kopienas tiesību pārkums – Sekas iesniedzējtiesai

Sprieduma kopsavilkums

1. *Personu brīva pārvietošanās – Brīvība veikt uzņēmējdarbību – Pakalpojumu sniegšanas brīvība – Ierobežojumi – Nodokļu tiesību akti – Ienākumu nodoklis*

(EKL 43. un 49. pants)

2. *Kopienas tiesības – Pārkums – Pretrunā esošas valsts tiesības – Automātiski nepiemērojamas spēkā esošas tiesību normas*

1. EKL 43. un 49. pants nepieļauj tādā valsts tiesiskā regulējuma, saskaņā ar kuru nodokļu maksātājs rezidents, pirmkārt, var panākt, lai taksācijas gada laikā samaksātu sociālo apdrošināšanas iemaksu summa tiktu atskaitīta no nodokļu aprēķināšanai bēzēs un, otrkārt, lai ienākumu nodoklis, kas tam ir jāmaksā, tiktu samazināts, ņemot vērā veselības apdrošināšanas iemaksas, kas ir veiktas šajā laikposmā, vienīgi tad, ja minētās iemaksas ir veiktas tajā dalībvalstī, kurā apliek ar nodokli, bet šīs priekšrocības tiek liegtas, ja šīs iemaksas ir veiktas citā dalībvalstī, lai gan šīs iemaksas šajā pārdotajā dalībvalstī nav tikušas atskaitītas.

Šāds regulējums rada nevienlīdzīgu attieksmi starp nodokļu maksātājiem rezidentiem. Nevienas nodokļu maksātājs, kurš pastāvīgi uzturas nodokļa maksāšanas dalībvalstī, tomēr savu saimniecisko darbību veic citā dalībvalstī, kurā viņš ir pakauts obligātai sociālajai apdrošināšanai un veselības apdrošināšanai, nevar no nodokļu aprēķināšanai bēzēs atskaitīt samaksāto iemaksu summu vai samazināt nodokļa maksāšanas dalībvalstī maksājumu nodokli atbilstoši šīm iemaksām, tādējādi pret viņu ir nelabvēlīgāka attieksme kā pret ikvienu citu nodokļu maksātāju, kurš pastāvīgi uzturas minētajā valstī, tomēr savu saimniecisko darbību veic vienīgi šīs valsts robežs, veicot šīs obligātās sociālo apdrošināšanas un veselības apdrošināšanas iemaksas kompetentā valsts iestādē. Tomēr attiecībā uz viņu ienākumu aplikšanu ar nodokli nodokļu maksāšanas dalībvalstī nodokļu maksātāji rezidenti objektīvi neatrodas dažādu situāciju, kas varētu izskaidrot šādu dažādas attieksmes piemērošanu atkarībā no iemaksu veikšanas vietas, jo viņiem šajā dalībvalstī ir neierobežots nodokļu maksāšanas pienākums. Tādēļ viņu ienākumu aplikšana ar nodokliem šajā dalībvalstī būtu jāveic atbilstoši vienādiem principiem un līdz ar to arī, pamatojoties uz vienādiem nodokļu

priekšroc?b?m. Š?dos apst?k?os atteikums nodok?u maks?t?jam rezidentam pieš?irt attiec?g?s nodok?u priekšroc?bas var attur?t min?to nodok?u maks?t?ju no EKL 43. un 49. pant? paredz?t?s br?v?bas veikt uz??m?jdarb?bu un pakalpojumu sniegšanas br?v?bas izmantošanas un ir uzskat?ms par šo br?v?bu ierobežojumu.

(sal. ar 66.–71. un 74. punktu un rezolut?v?s da?as 1) punktu)

2. Cikt?l valsts ties?bu normas ir pretrun? Kopienu ties?b?m, Kopienu ties?bu p?rkums nosaka valsts tiesai pien?kumu piem?rot Kopienu ties?bas un nepiem?rot apstr?d?t?s valsts ties?bu normas neatkar?gi no valsts konstitucion?l?s tiesas sprieduma, ar kuru ir nolemts p?rcelt šo pašu ties?bu normu, kas ir atz?tas par nekonstitucion?l?m, saistoš? sp?ka zaud?šanu.

(sal. ar 85. punktu un rezolut?v?s da?as 2) punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (treš? pal?ta)

2009. gada 19. novembr? (*)

Ties?bu akti ien?kumu nodok?a jom? – Ties?bas no nodok?a apr??ina b?zes atskait?t soci?l?s apdrošin?šanas iemaksas – Ties?bas samazin?t nodokli atkar?b? no veiktaj?m vesel?bas apdrošin?šanas iemaks?m – Atteikums, ja iemaksas ir veiktas dal?bvalst?, kas nav dal?bvalsts, kur? aplik ar nodokli – Atbilst?ba EKL 43. un 49. pantam – Valsts konstitucion?l?s tiesas spriedums – Valsts ties?bu normu neatbilst?ba konstit?cijai – Min?to ties?bu normu saistoš? sp?ka zaud?šanas atlikšana uz laiku – Kopienu ties?bu p?rkums – Sekas iesniedz?jtiesai

Lieta C?314/08

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Wojewódzki S?d Administracyjny w Poznaniu* (Polija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2008. gada 30. maij? un kas Ties? re?istr?ts 2008. gada 14. j?lij?, tiesved?b?

Krzysztof Filipiak

pret

Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu.

TIESA (treš? pal?ta)

š?d? sast?v?: otr?s pal?tas priekšs?d?t?js, kas pilda treš?s pal?tas priekšs?d?t?ja pien?kumus, H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*] (referents) un A. O'K?fs [*A. Ó Caoimh*],

?ener?ladvok?ts M. Pojarešs Maduru [*M. Poiares Maduro*],

sekret?rs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Polijas valdības vārdā – M. Dovgalevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā – R. Ličls [*R. Lya*] un K. Hermāne [*K. Herrmann*], pārstāvji,

ņemot vērā pāc enerģētadvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez enerģētadvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par EKL 43. un 49. panta interpretāciju.

2 Šis līgums ir iesniegts tiesvedības ietvaros starp K. Filipjaku [*K. Filipiak*], Polijas pilsoni, kurš Polijā ir pakauts neierobežotam nodokļu maksāšanas pienākumam, un *Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu* (Poznašas Finanšu kases direktors) par Polijas nodokļu administrācijas atteikumu piešķirt viņam [Filipjakam] nodokļu priekšrocības saistībā ar sociālās apdrošināšanas un veselības apdrošināšanas iemaksām taksācijas gadā, ja iemaksas ir veiktas citā dalībvalstī, nevis dalībvalstī, kura apliek ar nodokli, lai gan šādas nodokļu priekšrocības tiek piešķirtas nodokļa maksātājam, kurš veic iemaksas dalībvalstī, kura apliek ar nodokli.

Atbilstošs valsts tiesību normas

3 Polijas Konstitūcijas 2. pantā ir noteikts:

“Polijas Republika ir demokrātiska un tiesiska valsts, kurā tiek īstenoti sociālā taisnīguma principi.”

4 Saskaņā ar Polijas Konstitūcijas 8. pantu:

“1. Konstitūcija ir tiesību akts ar augstāko spēku Polijas Republikā.

2. Konstitūcijas normas ir tieši piemērojamas, izņemot, ja konstitucionālā rakstura normās ir noteikts citādi.”

5 Polijas Konstitūcijas 32. pantā ir noteikts:

“1. Likuma priekšā visi ir vienlīdzīgi. Visiem ir tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi valsts priekšā.

2. Neviens neatkarīgi no iemesla nevar tikt diskriminēts politiskajā, sociālajā vai ekonomiskajā dzīvē.”

6 Polijas Konstitūcijas 91. pantā ir noteikts:

“1. Pāc tam, kad ratificēts starptautisks līgums ir izsludināts Polijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī, tas kļūst par iekšējās tiesību sistēmas daļu un tiek piemērots tieši, izņemot, ja tās piemērošanas priekšnoteikums ir likuma pieņemšana.

2. Starptautisks līgums, kas ratificēts, pamatojoties uz iepriekšēju ar likumu izteiktu piekrišanu, kolīdzijas gadījumā starp šo līgumu un likumu ir pārkr.

3. Ja tas ir paredzēts Polijas Republikas ratificēt līgumu, ar kuru izveido starptautisku organizāciju, kolīdzijas ar valsts tiesību normām gadījumā šādas organizācijas pieņemts tiesību akts ir tieši piemērojams un pārkr.”

7. Saskaņā ar Polijas Konstitūcijas 188. pantu:

“*Trybuna Konstytucyjny* [Polijas Konstitucionālā tiesa] lemj par:

- 1) likumu un starptautisko līgumu atbilstību Konstitūcijai,
- 2) likumu atbilstību starptautiskiem līgumiem, kuru ratificācijai ir nepieciešama iepriekšēja ar likumu izteikta piekrišana,
- 3) tiesību aktu, kurus izdod valsts centrālās iestādes, atbilstību Konstitūcijai, ratificētiem starptautiskiem līgumiem un likumiem,
- 4) politisko partiju mērķu vai darbības atbilstību Konstitūcijai,
- 5) 79. panta 1. punktā paredzēto konstitucionālo sādžību.”

8. Polijas Konstitūcijas 190. panta 1.–4. punkts ir noteikts:

“1. *Trybuna Konstytucyjny* spriedumiem ir saistošs un galīgs *erga omnes* spēks.

[..]

3. *Trybuna Konstytucyjny* spriedums stājas spēkā tū publicēšanas dienā, tomēr *Trybuna* var noteikt citu dienu, kad normatīvais akts zaudē saistošo spēku. Šis termiņš nedrīkst pārsniegt astoņpadsmit mēnešus likuma gadījumā un divpadsmit mēnešus cita normatīvā akta gadījumā.

[..]

4. *Trybuna Konstytucyjny* spriedums, ar kuru par neatbilstošu Konstitūcijai, starptautiskam līgumam vai likumam tiek atzēts normatīvais akts, pamatojoties uz kuru ir pasludināts galīgs tiesas nolūmums, galīgs administratīvais lūmums vai lūmums saistībā ar citu lietu, ir par pamatu tiesvedības atjaunošanai, lūmuma atcelšanai vai cita risinājuma pieņemšanai saskaņā ar principiem un veidu, kāds ir noteikts attiecīgajai tiesvedībai piemērojamās noteikumos.”

9. 1991. gada 26. jūlijā Likuma par fizisko personu ienākumu nodokli (*ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych*, 2000. gada Dz. U Nr. 14, 176. pozīcija; turpmāk tekstā – “Likums par ienākumu nodokli”) 3. panta 1. punkts, kurā ir noteikts neierobežots nodokļu maksāšanas pienākums, ir paredzēts:

“Fiziskās personas, kuru dzīvesvieta ir Polijas Republikā, ir pakāutas nodokļiem par visiem saviem ienākumiem neatkarīgi no ar nodokļiem apliekamo ienākumu rašanās vietas [..].”

10. Šā likuma 26. panta 1. punkta 2. apakšpunkts ir noteikts:

“Emot vērā 24. panta 3. punkts, 29.–30.c pants, kā arī 30.e pants paredzētos nosacījumus, nodokļa bāze ir ienākumi, ko nosaka saskaņā ar 9. pantu, 24. panta 1., 2., 4., 4.a–4.e un 6. punktu vai 24.b panta 1. un 2. punktu, vai 25. pantu, pēc summu atskaitēšanas:

[..]

2) saska?? ar 1998. gada 13. oktobra Likumu par soci?? nodrošin?juma sist?mu [Dz. U Nr. 137, 887. poz?cija ar groz?jumiem; turpm?k tekst? – “Likums par soci?? nodrošin?juma sist?mu”]:

a) iemaksas, kas taks?cijas gad? ir tieši veiktas nodok?u maks?t?ja un vi?a darbinieku vecuma, pensijas, vesel?bas vai nelaimes gad?jumu soci?lajai apdrošin?šanai,

b) kas taks?cijas gad? ir iekas?tas no nodok?u maks?t?ja l?dzek?iem [..].”

11 Likuma par ien?kumu nodokli 27.b pant? ir noteikts:

“1. No ien?kumu nodok?a, kas tiek apr??in?ts saska?? ar 27. vai 30.c pantu, pirmk?rt, atskaita 2004. gada 27. augusta Likum? par valsts finans?tu vesel?bas apr?pi [ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o ?wiadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze ?rodków publicznych, Dz. U Nr. 210, 2135. poz?cija; turpm?k tekst? – “Likums par valsts finans?to vesel?bas apr?pi”] paredz?to vesel?bas apdrošin?šanas iemaksu summu:

1) ko nodok?u maks?t?js taks?cijas gad? ir tieši samaks?jis saska?? ar noteikumiem par valsts finans?tu vesel?bas apr?pi,

2) kas saska?? ar šiem pašiem noteikumiem taks?cijas gad? iekas?tas no nodok?u par?dnieka,

[..]

2. No nodok?a atskait?mo vesel?bas apdrošin?šanas iemaksu summa nedr?kst p?rsniegt 7,75 % no min?to iemaksu apr??ina b?zes.

[..]”

Pamata pr?va un prejudici?lie jaut?jumi

12 No iesniedz?jtiesas l?muma izriet, ka pamata lietas faktisko apst?k?u rašan?s br?d? Polijas pilsonis K. Filipjaks veica saimniecisko darb?bu N?derland? k? dal?bnieks personu nodibin?t? sabiedr?b?, kas darbojas saska?? ar N?derlandes ties?b?m un kuras organizatorisk? strukt?ra atbilst Polijas ties?b?s paredz?tai person?lsabiedr?bai.

13 No iesniedz?jtiesas l?muma ar? iziet, ka K. Filipjaks Polij? ir pak?auts neierobežotam nodok?u maks?šanas pien?kumam, kas, piem?rojot Likuma par ien?kumu nodokli 3. pantu, liek dom?t, ka vi?a past?v?g? dz?vesvieta ir šaj? dal?bvalst?.

14 N?derland? K. Filipjaks veic ar soci?lo apdrošin?šanu un vesel?bas apdrošin?šanu saist?tas iemaksas atbilstoši N?derlandes ties?bu aktiem.

15 Ar 2006. gada 28. j?nija v?stuli K. Filipjaks Novi Tomislas nodok?u administr?cijas direktoram l?dza sniegt rakstisku sl?dzienu par nodok?u ties?bu piem?rošanas veidu un apm?ru.

16 L?gum? sniegt sl?dzienu K. Filipjaks nor?da, ka Likuma par ien?kumu nodokli noteikumi vi?am liedz atskait?t no apliekam?s nodok?u b?zes saska?? ar soci?lo apdrošin?šanu N?derland? veikto iemaksu summu un samazin?t nodokli par to vesel?bas apdrošin?šanas iemaksu summu, kas ar? tiek veiktas N?derland?. Vi?š nor?da, ka š?di noteikumi ir diskrimin?joši un š?dos apst?k?os b?tu nepieciešams Kapienu ties?bas piem?rot tieši, ne?emot v?r? min?tos noteikumus.

17 Atbildot uz l?gumu sniegt sl?dzienu, Novi Tomislas nodok?u administr?cijas direktors ar

2007. gada 2. augusta lēmumiem paziņoja, ka K. Filipjaka nostāja nav pamatota.

18 Viš norādja, ka, piemērojot Likuma par ienākumu nodokli 26. panta 1. punkta 2. apakšpunktu, no nodokļa aprēķinā bāzes var tikt atskaitītas vienīgi Likumā par sociālās nodrošinājuma sistēmu paredzētās iemaksas un, piemērojot šo pašu likuma 27.b panta 1. punktu, no nodokļa var tikt atskaitītas vienīgi Likumā par valsts finansēto veselības aprūpi paredzētās veselības apdrošināšanas iemaksas. Tā kā iemaksas, kas tika veiktas saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem, neatbilst šajās tiesību normās norādītajiem kritērijiem, tās nevarot attiecīgi tikt atskaitītas no nodokļa bāzes un ienākumu nodokļa Polijā.

19 Izvērtējot K. Filipjaka iesniegtās sūdzības, *Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu* apstiprināja Novi Tomislas nodokļu administrācijas direktora 2007. gada 2. augusta lēmumus.

20 K. Filipjaks iesniedza prasības pieteikumu *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu* (Poznaņas Administratīvā tiesa) par šiem abiem lēmumiem, kuri, kā viņš uzskata, ir pretrunā Likuma par ienākumu nodokli 26. panta 1. punkta 2. apakšpunktam un 27.b panta 1. punktam, EKL 39. panta 2. punktam, Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālās nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunota ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 13. aprīļa Regulu (EK) Nr. 647/2005 (OV L 117, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1408/71"), 3. panta 1. punktam un vairākiem Polijas Konstitūcijas tiesību normām.

21 *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu* uzskata, ka šajā gadījumā nav izpildīti nosacījumi, lai būtu pārkāpta EKL 39. panta paredzētā darbinieku brīva pārvietošanās. Šajā sakarā tā norāda, ka, tā kā prasītājs pamata lietā darbojas kā uzņēmuma personālsabiedrība, kas atrodas Nīderlandē, viņš veic darbu savā labā un nestrādā, saņemot rēķojumus vai esot kādas citas personas kontrolē. Tādējādi viņu nevarot uzskatīt par "darba ņēmēju" EKL 39. panta izpratnē.

22 Iesniedzējtiesa uzskata, ka ir būtiski izvērtēt, vai apstrādātās tiesību normas atbilst tiesību normai, uz kuru neatsaucas K. Filipjaks, proti, EKL 43. pantam, jo tās noliedz iespēju, ka nodokļu maksātājs, kurš Polijā ir pakāpāts neierobežotam nodokļu maksāšanas pienākumam par visiem saviem ienākumiem un kurš veic saimniecisku darbību citas dalībvalsts teritorijā, varētu no savas apliekamās nodokļu bāzes atskaitīt Nīderlandē veikto obligāto sociālās apdrošināšanas iemaksu summu un samazināt savu ienākumu nodokli atbilstoši ar Nīderlandē veiktajam obligāto veselības apdrošināšanas iemaksu apmēram, lai gan šīs iemaksas nav tikušas atskaitītas pārdēvētajā dalībvalstī.

23 Šī tiesa norāda, ka *Trybuna Konstytucyjny* jau ir lēmusi par Likuma par ienākumu nodokli 26. panta 1. punkta 2. apakšpunkta un 27.b panta atbilstību Polijas Konstitūcijai.

24 Ar 2007. gada 7. novembra spriedumu (K 18/06, 2007. gada *Dz. U.*, Nr. 211, 1549. pozīcija) *Trybuna Konstytucyjny* nosprieda, ka tiktāl, ciktāl ar attiecīgajām nodokļu tiesību normām Likuma par ienākumu nodokli 27. panta 9. punktā paredzētajiem nodokļu maksātājiem tiek atteikta iespēja no viņu ienākumiem un nodokļiem, kuri ir jāmaksā par darbību, kas tiek veikta ārpus Polijas robežiem, atskaitīt sociālās apdrošināšanas un veselības apdrošināšanas iemaksas gadījumā, ja minētās iemaksas nav tikušas atskaitītas dalībvalstī, kuras teritorijā tika veikta šā darbība, minētās tiesību normas neatbilst vienlīdzības likuma priekš principam, kas ir noteikts Polijas Konstitūcijas 32. pantā, apvienojot ar minētās Konstitūcijas 2. pantā paredzēto sociālās taisnīguma principu.

25 Šajā pašā spriedumā, piemērojot Polijas Konstitūcijas 190. panta 3. punktu, *Trybuna Konstytucyjny*

nol?ma p?rcelt dienu, kur? ties?bu normas, kuras t? atzina par nekonstitucion?l?m, zaud? jebk?du saistošu sp?ku, uz dienu, kas atš?iras no min?t? sprieduma pasludin?šanas dienas, proti, 2008. gada 30. novembri.

26 Š?dos apst?k?os *Wojewódzki S?d Administracyjny w Poznaniu* nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?los jaut?jumus:

“1) Vai EKL 43. panta 1. un 2. punkt? paredz?tais princips ir j?interpret? t?d?j?di, ka tam neatbilst Likuma [par ien?kumu nodokli] 26. panta 1. punkta 2. apakšpunkts, saska?? ar kuru no ien?kumu nodok?a apr??ina b?zes var tikt atskait?tas tikai t?s oblig?t?s soci?l?s apdrošin?šanas iemaksas, kas ir samaks?tas atbilstoši valsts ties?bu norm?m, k? ar? š? paša likuma 27.b panta 1. punkts, saska?? ar kuru no ien?kumu nodok?a var tikt atskait?tas tikai t?s oblig?t?s vesel?bas apdrošin?šanas iemaksas, kas ir samaks?tas atbilstoši valsts ties?bu norm?m, ja Polijas pilsonis, kurš Polij? ir pak?auts neierobežotam pien?kumam maks?t nodok?us par ar nodokli apliktiem ien?kumiem, oblig?t?s soci?l?s apdrošin?šanas un vesel?bas apdrošin?šanas iemaksas ir veicis cit? dal?bvalst? par taj? veiktu saimniecisku darb?bu un š?s iemaksas šaj? cit? dal?bvalst? nav atskait?tas nedz no ien?kumiem, nedz no maks?jam? nodok?a?”

2) Vai Kopien? ties?bu p?rkuma princips un princips, kas izriet no EKL 10. panta un 43. panta 1. un 2. punkta, ir j?interpret? t?d?j?di, ka tie ir p?r?ki par Polijas Konstit?cijas 91. panta 2. un 3. punkt?, k? ar? 190. panta 1. un 3. punkt? [...] ietvertaj?m valsts ties?bu norm?m, cikt?!, pamatojoties uz min?taj?m norm?m, ir atlikta *Trybuna? Konstytucyjny* sprieduma st?šan?s sp?k??”

Par pie?emam?bu

Tiesai iesniegtie apsv?rumi

27 Polijas vald?ba pauž šaubas par iesp?ju Tiesai lemt par valsts tiesas uzdotajiem jaut?jumiem.

28 Š? vald?ba ar? nor?da, ka l?gtajai Kopien? ties?bu interpret?cijai un iesniedz?jtiesas uzdotajiem prejudici?lajiem jaut?jumiem nav pietiekamas saiknes ar priekšmetu pamata liet?. Neesot izpild?ts nosac?jums, saska?? ar kuru Tiesas nol?mumam ir j?b?t nepieciešamam, lai iesniedz?jtiesa var?tu pie?emt nol?mumu liet?, kas tai ir nodota izskat?šanai. Iesniedz?jtiesas nor?d?to faktisko un tiesisko apst?k?u izp?te liek secin?t, ka str?du var?tu un pat vajadz?tu analiz?t, vien?gi pamatojoties uz valsts ties?bu norm?m.

29 Polijas vald?ba šaj? sakar? nor?da, ka, uzdodot pirmo prejudici?lo jaut?jumu, iesniedz?jtiesa v?las noskaidrot, vai, pie?emot nol?mumu pamata liet?, tai ir j??em v?r? attiec?g?s Likuma par ien?kumu nodokli ties?bu normas, ja t?s apdraud nodok?u maks?t?ja ties?bas Polij? atskait?t ?rzem?s veiktas soci?l?s apdrošin?šanas un vesel?bas apdrošin?šanas iemaksas.

30 Tom?r sav? 2007. gada 7. novembra spriedum? *Trybuna? Konstytucyjny* jau esot sniegusi atbildi uz šo jaut?jumu, jo t? jau ir l?musi par faktu, ka t?d? situ?cij?, k?da ir pamata liet?, nodok?u maks?t?jam ir j?atskaita soci?l?s apdrošin?šanas un vesel?bas apdrošin?šanas iemaksu summa.

31 Polijas vald?ba uzskata, ka *Trybuna? Konstytucyjny* 2007. gada 7. novembra sprieduma, ar kuru attiec?g?s ties?bu normas tika atz?tas par neatbilst?g?m Polijas Konstit?cijai, rezult?t? t?s nav piem?rojamas ties?s, proti, t?s piln?b? tiek izsl?gtas no ties?bu sist?mas.

32 Fakts, ka sav? 2007. gada 7. novembra spriedum? *Trybuna? Konstytucyjny* p?rc?la laik?

dienu, kur? antikonstitucion?l?s ties?bu normas zaud?s savu saistošo sp?ku, nenoz?m?jot, ka ties?bu normas, kuras ir atz?tas par antikonstitucion?l?m, b?tu j?piem?ro l?dz *Trybuna? Konstytucyjny* nor?d?tajai dienai. Neb?tu iesp?jams iedom?ties, ka l?dz šai dienai attiec?g?s ties?bu normas atbilst Konstit?cijai un ka t?s b?tu j?uzskata par antikonstitucion?l?m, s?kot no š?s dienas.

33 L?dz ar to Polijas vald?ba uzskata, ka iesniedz?jtiesai ir j?piem?ro Likuma par ien?kumu nodokli 26. panta 1. punkta 2. punkts un 27.b panta 1. punkts, ?emot v?r? šo ties?bu normu interpret?ciju saist?b? ar Polijas Konstit?ciju. Pamata liet? iesniedz?jtiesai, pamatojoties uz *Trybuna? Konstytucyjny* veikto interpret?ciju un vienl?dz?bas likuma priekš? principu, un soci?l? taisn?guma principu, b?tu j?atsak?s piem?rot apstr?d?t?s ties?bu normas tikt?l, cikt?l t?s izsl?dz jebk?du soci?l?s apdrošin?šanas iemaksu un vesel?bas apdrošin?šanas iemaksu atskait?jumu gad?jum?, ja š?s iemaksas nav atskait?tas Eiropas Savien?bas dal?bvalst?, kuras teritorij? tika veikta saimniecisk? darb?ba un iemaksas.

34 T?d?j?di, lai pie?emtu nol?mumu pamata liet?, neesot nepieciešams atbild?t uz jaut?jumu, vai EKL 43. pants nepie?auj t?das ties?bu normas, k?das ir min?tas pamata liet?.

35 Attiec?b? uz otru prejudici?lo jaut?jumu iesniedz?jtiesas l?gt? Kopien? ties?bu interpret?cija neesot nepieciešama, lai pie?emtu nol?mumu pamata liet?, kas tai ir nodota izskat?šanai, ?emot v?r? š?s interpret?cijas ac?mredzamo raksturu.

36 Polijas vald?ba nor?da, ka iesniedz?jtiesa, š?iet, pamatojas uz principu, ka pamata liet? min?to ties?bu normu saistoš? sp?ka zaud?šanas atlikšana l?dz ar principu, ka *Trybuna? Konstytucyjny* nol?mumiem ir gal?gs raksturs, tai ne?auj p?rbaud?t apstr?d?to ties?bu normu atbilst?bu Kopien? ties?b?m un atteikties piem?rot š?s ties?bu normas gad?jum?, ja t? secin?tu, ka t?s neatbilst Kopien? ties?b?m.

37 Tom?r Polijas vald?ba uzskata, ka š?da nost?ja nav piem?rota, ?emot v?r? daž?do p?rbaužu ties? – attiec?go ties?bu normu atbilst?bas Polijas Konstit?cijai p?rbaudes un šo pašu ties?bu normu atbilst?bas Kopien? ties?b?m p?rbaudes – autonomo raksturu.

38 *Trybuna? Konstytucyjny* nol?mums, ar kuru tiek p?rcelta ties?bu normu, kuras ir atz?tas par antikonstitucion?l?m, saistoš? sp?ka zaud?šana, neesot š?rslis šo ties?bu normu atbilst?bas Kopien? ties?b?m p?rbaudei ties? un ties?bu normu kol?zijas gad?jum? neatbr?vojot iesniedz?jtiesu no pien?kuma attur?ties no min?to ties?bu normu piem?rošanas gad?jum?, ja t?s tikt? uzskat?tas par neatbilstoš?m Kopien? ties?b?m. Polijas Konstit?cijas 91. pants nosakot par pien?kumu valsts tiesai nepiem?rot t?du valsts ties?bu normu, kas ir pretrun? Kopien? ties?b?m.

39 T?d?j?di, k? uzskata Polijas vald?ba, neatkar?gi no iesp?jas nepiem?rot apstr?d?t?s ties?bu normas, kas ir atz?tas par antikonstitucion?l?m, iesniedz?jtiesai, kas secina, ka ties?bu normas neatbilst EKL 43. pantam, esot visas pilnvaras, lai autonom? veid? atteiktos t?s piem?rot str?da izskat?šan?, ?emot v?r? valsts ties?bas un, iesp?jams, Kopien? tiesas judikat?ru par Kopien? ties?bu p?rkuma principu.

Tiesas v?rt?jums

40 J?atg?dina, ka saska?? ar past?v?go judikat?ru EKL 234. pant? noteikt?s proced?ras ietvaros tikai valsts tiesa, kura izskata str?du un kurai ir j?uz?emas atbild?ba par pie?emamo tiesas nol?mumu, ir t?, kas, ?emot v?r? lietas ?patn?bas, var noteikt, cik liel? m?r? prejudici?lais nol?mums ir vajadz?gs, lai š? tiesa var?tu pie?emt nol?mumu, un cik atbilst?gi ir Tiesai uzdotie jaut?jumi. T?tad gad?jum?, ja uzdotie jaut?jumi attiecas uz Kopien? ties?bu interpret?ciju, Tiesai princip? ir pien?kums pie?emt nol?mumu (skat. it ?paši 2001. gada 13. marta spriedumu liet?

C?379/98 *PreussenElektra, Recueil*, I?2099. lpp., 38. punkts, un 2009. gada 23. apr??a spriedumu liet? C?544/07 *Rüffler, Kr?jums*, I?3389. lpp., 36. punkts).

41 Tom?r Tiesa ir ar? nospriedusi, ka, esot ?rk?rtas apst?k?iem, tai ir j?p?rbauda apst?k?i, k?dos valsts tiesa tai ir iesniegusi lietu, lai p?rlicin?tos par savu kompetenci (šaj? sakar? skat. 1981. gada 16. decembra spriedumu liet? 244/80 *Foglia, Recueil*, 3045. lpp., 21. punkts; iepriekš min?to spriedumu liet? *PreussenElektra*, 39. punkts, un iepriekš min?to spriedumu liet? *Rüffler*, 37. punkts).

42 Atteikums lemt par valsts tiesas uzdotu prejudici?lu jaut?jumu ir iesp?jams tikai tad, ja ac?mredzami ir skaidrs, ka pras?tajai Kopienu ties?bu interpret?cijai nav nek?da sakara ar pamata lietas faktisko situ?ciju vai priekšmetu, ja probl?ma ir hipot?tiska vai ar? ja Tiesas r?c?b? nav t?du vajadz?go faktisko un ties?bu apst?k?u, lai var?tu sniegt noder?gu atbildi uz tai uzdotajiem jaut?jumiem (iepriekš min?tais spriedums liet? *PreussenElektra*, 39. punkts, un iepriekš min?tais spriedums liet? *Rüffler*, 38. punkts).

43 Šaj? sakar? ir j?secina, ka no iesniedz?jtiesas l?muma skaidri izriet, ka neatkar?gi no jaut?juma par pamata liet? piem?rojamo ties?bu normu atbilst?bu konstit?cijai pamata lieta un pirmais prejudici?lais jaut?jums attiecas uz jaut?jumu par t?da regul?juma, saska?? ar kuru ir atteiktas ties?bas samazin?t nodokli, ?emot v?r? veikt?s vesel?bas apdrošin?šanas iemaksas, un ties?bas atskait?t no apliekam?s nodok?u b?zes veikt?s soci?l?s apdrošin?šanas iemaksas, ja min?t?s iemaksas ir veiktas cit? dal?bvalst?, atbilst?bu Kopienu ties?b?m.

44 Ar otro jaut?jumu tiek turpin?ts pirmais jaut?jums, un Tiesai tiek uzdots jaut?jums par sek?m, ja valsts tiesa konstat? iesp?jamu ties?bu normu, kuras turkl?t ir atz?tas par neatbilstoš?m Konstit?cijai, neatbilst?bu Kopienu ties?b?m. T? b?t?b? v?las zin?t, vai gad?jum?, ja EKL 43. pants nepie?autu t?das ties?bu normas, k?das ir min?tas pamata liet?, Kopienu ties?bu p?rkums noteiktu pien?kumu valsts tiesai piem?rot Kopienu ties?bas un nepiem?rot apstr?d?t?s valsts ties?bu normas pat pirms dienas, kad st?tos spēkā 2007. gada 7. novembra *Trybuna? Konstytucyjny* spriedums, ar kuru t? atzina min?to ties?bu normu neatbilst?bu konkr?t?m Polijas Konstit?cijas ties?bu norm?m.

45 ?emot v?r? iepriekš min?to, nav ac?mredzams, ka l?gtajai interpret?cijai neb?tu nek?das saist?bas ar pamata lietas ?stenajiem apst?k?iem vai t?s priekšmetu vai ka probl?mai b?tu teor?tisks raksturs, vai ar? ka Tiesas r?c?b? nav faktisko un ties?bu elementu, kas vajadz?gi, lai sniegtu lietder?gu atbildi uz tai uzdotajiem jaut?jumiem.

46 T?d?j?di uzdotie jaut?jumi ir pie?emami.

Par lietas b?t?bu

Par pirmo jaut?jumu

47 Uz dodot pirmo jaut?jumu, iesniedz?jtiesa b?t?b? vaic?, vai EKL 43. pants nepie?auj t?du valsts tiesisko regul?jumu, saska?? ar kuru nodok?u maks?t?js, pirmk?rt, var pan?kt, lai taks?cijas gada laik? samaks?t? soci?l?s apdrošin?šanas iemaksu summa tiktu atskait?ta no nodok?a apr??inu b?zes un, otrk?rt, lai ien?kumu nodoklis, kas tam ir j?maks?, tiktu samazin?ts, ?emot v?r? vesel?bas apdrošin?šanas iemaksas, kas ir veiktas šaj? laikposm?, vien?gi tad, ja min?t?s iemaksas ir veiktas taj? dal?bvalst?, kura apliek ar nodokli, bet š?s priekšroc?bas tiek liegtas, ja š?s iemaksas ir veiktas cit? dal?bvalst?.

Tiesai iesniegtie apsv?rumi

48 Polijas valdības nostāja par pirmo jautājumu būtībā var tikt secināta no atbildēm, kurus tā ir iesniegusi jautājumu par pieaugumiem un kuri ir izklāstīti šā sprieduma 29.–33. punktā.

49 Eiropas Kopienu Komisija uzskata, ka iesniedzējtiesas aprakstītā K. Filipjaka situācija liek domāt, ka prasītājs pamata lietā varēja pats personīgi izpildīt funkcijas saistībā ar šīs sabiedrības darbību un veikt kontroli. Tādējādi šķiet, ka uz viņa situāciju attiecas EKL 43. pants. Tomēr strīda, kurš ir iesniegts izskatīšanai valsts tiesā, atrisināšanai varētu būt nozīme arī EKL 49. pantam, jo nevarot noliegt, ka Polijas pastāvīgais iedzīvotājs K. Filipjaks sniedz arī pakalpojumus Nīderlandes teritorijā.

50 Komisija uzskata, ka pamata lietā piemērojamo tiesību normas, kas izslēdz nodokļu maksātāju rezidentu tiesības saņemt nodokļu priekšrocības saistībā ar obligātām apdrošināšanas iemaksām, ja minētās iemaksas ir veiktas citā dalībvalstī, nevis Polijas Republikā, rada objektīvi nepamatotu ierobežojumu gan attiecībā uz EKL 43., gan 49. pantu.

Tiesas atbilde

51 Jānorāda, ka, formulējot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa lēdz interpretēt EKL 43. pantu vienīgi gadījumā, ja obligātās sociālās apdrošināšanas un veselības apdrošināšanas iemaksas, kuras ir veiktas citā dalībvalstī, nevis Polijas Republikā, nav atskaitītas šajā citā dalībvalstī. Lēdz ar to atbilde uz šo jautājumu tiks sniegta, pamatojoties uz premisu, ka tāda nodokļu maksātāja kā K. Filipjaks Nīderlandē veiktas obligātās iemaksas šajā citā dalībvalstī nevarēja tikt atskaitītas.

– Par piemērojamiem EK līguma noteikumiem

52 Saskaņā ar iedibināto judikatūru jēdziens “veikt uzņēmējdarbību” EKL 43. panta izpratnē ir ļoti plašs jēdziens, kas paredz iespēju Kopienu pilsonim stabili un turpināti piedalīties dalībvalsts, kas nav viņa izcelsmes valsts, ekonomiskajā dzīvē (1995. gada 30. novembra spriedums lietā C-55/94 *Gebhard*, *Recueil*, I-4165. lpp., 25. punkts, un 2006. gada 7. septembra spriedums lietā C-470/04 *N*, Krājums, I-7409. lpp., 26. punkts). Uz brīvību veikt uzņēmējdarbību var atsaukties arī Kopienu pilsonis, kurš dzīvo dalībvalstī un kuram kādā citā dalībvalstī dibinātā sabiedrībā pieder daļas, kas tam piešķir noteiktu ietekmi uz šīs sabiedrības lēmumiem un kas ļauj tam kontrolēt sabiedrības darbības (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *N*, 27. punkts, 2007. gada 29. marta spriedumu lietā C-347/04 *Rewe Zentralfinanz*, Krājums, I-2647. lpp., 22. un 70. punkts, kā arī 2008. gada 2. oktobra spriedumu lietā C-360/06 *Heinrich Bauer Verlag*, Krājums, I-7333. lpp., 27. punkts).

53 Kā norāda Komisija, tāda nodokļu maksātāja kā K. Filipjaka situācija, kurš ir dalībnieks personu nodibinātā sabiedrībā, kas darbojas saskaņā ar Nīderlandes tiesību m un kuras organizatoriskā struktūra atbilst Polijas tiesību s paredzētai personī sabiedrībai, ļauj domāt, ka šis nodokļu maksātājs varēja pats personīgi izpildīt funkcijas saistībā ar šīs sabiedrības saimniecisko darbību un veikt šīs darbības kontroli.

54 Iesniedzējtiesas lēmumā tomēr nav norādīts, vai K. Filipjaka situācija ietilpst EKL 43. panta piemērošanas jomā, ņemot vērā Tiesas judikatūru, proti, vai viņš citā dalībvalstī reģistrētā sabiedrībā saglabā tiesības, kas viņam ļauj ņēstot konkrētu ietekmi pār minētās sabiedrības lēmumiem un noteikt tās darbību. Katrā ziņā valsts tiesai ir jāizvērtē, vai tā tas ir un vai K. Filipjaka situācija ietilpst EKL 43. panta piemērošanas jomā.

55 Turklāt, kā to norāda Komisija, iesniedzējtiesa nenorāda, vai tās nodokļu maksātājs kā K.

Filipjaks papildus N?derlandes sabiedr?bas, kuras dal?bnieks vi?š ir, ekonomisk?s darb?bas kontrolei sniedz ar? pakalpojumus N?derlandes teritorij?.

56 T?d?j?di, ja uz šo situ?ciju var attiekties EKL 43. pants, uz to var attiekties ar? L?guma noteikumi par pakalpojumu sniegšanas br?v?bu, jo nevar tikt izsl?gts, ka K. Filipjaks, kas ir nodok?u maks?t?js, kurš past?v?gi uzturas Polij?, ne tikai kontrol? N?derlandes sabiedr?bas, kur? vi?š ir dal?bnieks, saimniecisko darb?bu, bet ar? sniedz pakalpojumus N?derlandes teritorij?.

57 T?d?j?di t?da nodok?u maks?t?ja k? K. Filipjaks situ?cija var tikt apl?kota, ?emot v?r? EKL 43. pant? noteikto br?v?bas veikt uz??m?jdarb?bu principu un EKL 49. pant? noteikto pakalpojumu sniegšanas br?v?bas principu.

– Par ierobežojuma br?vas aprites br?v?b?m esam?bu

58 No past?v?g?s judikat?ras izriet, ka visu L?guma noteikumu par personu br?vu p?rvietošanas m?r?is ir atvieglot Kopienas pilso?u visu veidu profesion?l?s darb?bas veikšanu vis? Eiropas Kopienas teritorij? un tie nepie?auj t?dus pas?kumus, kuri šiem pilso?iem var rad?t maz?k labv?l?gus apst?k?us, ja tie v?las veikt ekonomisko darb?bu citas dal?bvalsts teritorij? (skat. it ?paši 2008. gada 17. janv?ra spriedumu liet? C?152/05 Komisija/V?cija, Kr?jums, l?39. lpp., 21. punkts, un 2008. gada 16. oktobra spriedumu liet? C?527/06 *Renneberg*, Kr?jums, l?7735. lpp., 43. punkts).

59 Saska?? ar iedibin?tu judikat?ru br?v?ba veikt uz??m?jdarb?bu, kas ir atz?ta dal?bvalstu pilso?iem un kas ietver ties?bas s?kt un izv?rst darb?bas k? pašnodarbin?t?m person?m ar t?diem pašiem nosac?jumiem, k?dus dal?bvalsts ties?bu akti paredz saviem pilso?iem, atbilstoši EKL 48. pantam attiec?b? uz sabiedr?b?m, kas izveidotas atbilstoši dal?bvalsts ties?bu aktiem un kuru juridisk? adrese, galven? vad?ba vai galven? uz??m?jdarb?bas vieta ir Eiropas Kopien?, ietver ties?bas veikt savu darb?bu attiec?gaj? dal?bvalst? ar meitas sabiedr?bas, fili?les vai p?rst?vniec?bas starpniec?bu (skat. 2008. gada 17. janv?ra spriedumu liet? C?105/07 *Lammers & Van Cleeff*, Kr?jums, l?173. lpp., 18. punkts, k? ar? 2009. gada 23. apr??a spriedumu liet? C?406/07 Komisija/Grie?ija, 36. punkts).

60 Tiesa ir ar? vair?kk?rt nor?d?jusi, ka, pat ja atbilstoši to redakcijai noteikumu par br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu m?r?is b?tu uz??m?j? dal?bvalst? nodrošin?t t?du pašu attieksmi k? sav? valst?, tajos ar? nav pie?auts, ka izcelsmes valsts k?dam no saviem pilso?iem vai sabiedr?bai, kas dibin?ta atbilstoši t?s ties?bu aktiem un turkl?t atbilst EKL 48. pant? min?tajai defin?cijai, rada š??rš?us uz??m?jdarb?bas veikšanai cit? dal?bvalst? (skat. 2000. gada 13. apr??a spriedumu liet? C?251/98 *Baars, Recueil*, l?2787. lpp., 28. punkts; 2004. gada 11. marta spriedumu liet? C?9/02 *de Lasteyrie du Saillant, Recueil*, l?2409. lpp., 42. punkts, un iepriekš min?to spriedumu liet? *Heinrich Bauer Verlag*, 26. punkts).

61 Turkl?t EKL 49. pants nepie?auj t?da valsts tiesisk? regul?juma piem?rošanu, kas pakalpojumu sniegšanu starp dal?bvalst?m padara gr?t?ku nek? pakalpojumu sniegšanu vien?gi dal?bvalsts teritorij? (2007. gada 11. septembra spriedums liet? C?318/05 Komisija/V?cija, Kr?jums, l?6957. lpp., 81. punkts; 2007. gada 18. decembra spriedums liet? C?281/06 *Jundt*, Kr?jums, l?12231. lpp., 52. punkts, k? ar? 2009. gada 11. j?nija spriedums apvienotaj?s liet?s C?155/08 un C?157/08 *X un Passenheim?van Schoot*, Kr?jums, l?0000. lpp., 32. punkts).

62 EKL 43. un 49. pant? aizliegtie ierobežojumi past?v tad, ja dal?bvalsts ties?bu normas nodok?u jom?, kas tiek piem?rotas p?rrobežu saimnieciskajai darb?bai, ir maz?k izdev?gas par t?m, kas tiek piem?rotas saimnieciskajai darb?bai, kura tiek veikta š?s dal?bvalsts ietvaros.

63 T?d? liet?, k?da ir pamata lieta, Likuma par ien?kumu nodokli 26. panta 1. punkta 2.

apakšpunkts ?auj tiem nodok?u maks?t?jiem, kuri ar nodokli tiek aplikti Polij?, samazin?t ien?kumu nodok?a b?zi atbilstoši oblig?tajai soci?l?s apdrošin?šanas maks?jumu summai, kas ir veikta atbilstoši Likumam par soci?l? nodrošin?juma sist?mu. Likuma par ien?kumu nodokli 27.b pants ?auj nodok?u maks?t?jiem, kuri ar nodokli tiek aplikti Polij?, samazin?t vi?u ien?kumu nodokli atbilstoši oblig?t?s vesel?bas apdrošin?šanas iemaksu summai, kas ir veikta saska?? ar Likumu par valsts finans?tu vesel?bas apr?pi.

64 J?nor?da, ka K. Filipjaks, kas ir Polijas nodok?u maks?t?js, kurš veic savu saimniecisko darb?bu k? dal?bnieks cit? dal?bvalst? dibin?t? person?lsabiedr?b?, nevis Polijas Republik?, ir pak?auts soci?lajai apdrošin?šanai un vesel?bas apdrošin?šanai, kas ir oblig?tas N?derland?, nevis Polij?. Atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta b) apakšpunktam pašnodarbin?ta persona, kas str?d? k?d? dal?bvalst?, ir pak?auta š?s valsts ties?bu aktiem ar? tad, ja dz?vo cit? dal?bvalst?. Saska?? ar š? paša panta 1. punktu uz person?m attiecas tikai vienas dal?bvalsts ties?bu akti soci?l?s apdrošin?šanas jom?.

65 Turkl?t iesniedz?jtiesa ir nor?d?jusi, ka soci?l?s apdrošin?šanas un vesel?bas apdrošin?šanas maks?jumu, kurus K. Filipjaks ir veicis saska?? ar N?derlandes ties?bu aktiem, raksturs un m?r?i esot identiski iemaks?m, kuras veic Polijas nodok?u maks?t?ji atbilstoši Polijas ties?bu aktiem soci?l? nodrošin?juma rež?ma un valsts finans?tas vesel?bas apr?pes jom?s.

66 Pamata liet? apskat?mais regul?jums rada atš?ir?gu attieksmi starp nodok?u maks?t?jiem rezidentiem atkar?b? no t?, vai vesel?bas apdrošin?šanas iemaksas var tikt ?emtas v?r?, lai pan?ktu Polij? maks?jama ien?kumu nodok?a apm?ra atskait?jumu, vai soci?l?s apdrošin?šanas iemaksas var tikt atskait?tas no nodok?a apr??inu b?zes Polij? neatkar?gi no t?, vai t?s ir tikušas veiktas valsts oblig?t?s vesel?bas apdrošin?šanas vai soci?l?s apdrošin?šanas sist?mu ietvaros.

67 No t? izriet, ka ikviens nodok?u maks?t?js, kurš past?v?gi uzturas Polij?, tom?r savu saimniecisko darb?bu veic cit? dal?bvalst?, kur? vi?š ir pak?auts oblig?tai soci?lajai apdrošin?šanai un vesel?bas apdrošin?šanai, nevar no apliekam?s nodok?u b?zes atskait?t samaks?to iemaksu summu vai samazin?t Polij? maks?jumu nodokli atbilstoši š?m iemaks?m. T?d?j?di pret vi?u ir nelabv?l?g?ka attieksme k? pret ikvienu citu nodok?u maks?t?ju, kurš past?v?gi uzturas Polij?, tom?r savu saimniecisko darb?bu veic vien?gi š?s valsts robež?s, veicot š?s oblig?t?s soci?l?s apdrošin?šanas un vesel?bas apdrošin?šanas iemaksas kompetent? Polijas iest?d?.

68 Tom?r attiec?b? uz vi?u ien?kumu aplikšanu ar nodokli Polij? ir j?nor?da, ka nodok?u maks?t?ji rezidenti objekt?vi neatrodas daž?d?s situ?cij?s, kas var?tu izskaidrot š?du daž?das attieksmes piem?rošanu atkar?b? no iemaksu veikšanas vietas.

69 Situ?cija, k?d? atrodas t?ds nodok?u maks?t?js k? K. Filipjaks, kas past?v?gi uzturas Polij? un veic saimniecisko darb?bu cit? dal?bvalst?, kur? vi?š ir piesaist?ts oblig?taj?m vesel?bas apdrošin?šanas un soci?l?s apdrošin?šanas sist?m?m, un situ?cija, k?d? atrodas Polijas nodok?u maks?t?js, kas ar? past?v?gi uzturas Polij?, tom?r savu saimniecisko darb?bu veic šaj? paš? valst?, kur? vi?š ir piesaist?ts valsts vesel?bas apdrošin?šanas un soci?l?s apdrošin?šanas sist?m?m, ir sal?dzin?mas attiec?b? uz nodok?u aplikšanas principiem tikt?, cikt?l Polij? ab?s situ?cij?s past?v neierobežots nodok?u maks?šanas pien?kums.

70 T?d?? vi?u ien?kumu aplikšana ar nodok?iem šaj? dal?bvalst? b?tu j?veic atbilstoši vien?diem principiem un l?dz ar to ar?, pamatojoties uz vien?d?m nodok?u priekšroc?b?m.

71 Š?dos apst?k?os atteikums nodok?u maks?t?jam rezidentam pieš?irt ties?bas vai nu atskait?t no nodok?a apr??inu b?zes Polij? cit? dal?bvalst? veiktu oblig?t?s soci?l?s apdrošin?šanas iemaksu summu, vai samazin?t šaj? dal?bvalst? maks?jumu nodokli atbilstoši

obligāts veselības apdrošināšanas iemaksam, kas ir veikta citā dalībvalstī, nevis Polijas Republikā, var atturēt minēto nodokļu maksājumu no EKL 43. un 49. paredzēto brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības izmantošanas un ir uzskatāms par šo brīvību ierobežojumu (šajā sakarā attiecībā uz EKL 18. pantu skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Rüffler*, 72. un 73. punkts).

72. No pastāvīgās Tiesas judikatūras izriet, ka valsts tiesību normas, kas var atturēt vai atbaidīt no EKL 43. un 49. pantā garantēto pamatbrīvību izmantošanas, tomēr var tikt pamatotas ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem.

73. Tomēr ne Polijas valdība, ne arī iesniedzējtiesa šādu iespējamu pamatojumu nav minējusi.

74. Ēmot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka EKL 43. un 49. pants nepieļauj tādai valsts tiesisko regulējumu, ar kuru nodokļu maksātājs rezidents, pirmkārt, var panākt, lai taksācijas gada laikā samaksātu sociālās apdrošināšanas iemaksu summa tiktu atskaitīta no nodokļa aprēķināmajam bāzes un, otrkārt, lai ienākumu nodoklis, kas tam ir jāmaksā, tiktu samazināts, Ēmot vērā veselības apdrošināšanas iemaksas, kuras ir veiktas šajā laikposmā, vienīgi tad, ja minētās iemaksas ir veiktas tajā dalībvalstī, kas apliek ar nodokli, bet šīs priekšrocības tiek liegtas, ja šīs iemaksas ir veiktas citā dalībvalstī, lai gan šīs iemaksas šajā pārdotajā dalībvalstī nav tikušas atskaitītas.

Par otro jautājumu

75. Uz dodot šo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai gadījumā, ja uz pirmo jautājumu tiktu atbildēts, ka EKL 43. pants un/vai 49. pants nepieļauj pamata lietai apskatītās valsts tiesību normas, vai šādos apstākļos Kopienu tiesību pārkums nosaka valsts tiesai pienākumu piemērot Kopienu tiesības un tādā strīdā ietvaros, kas tai ir nodots izskatīšanai, apstrādātās valsts tiesību normas atstāt nepiemērotas neatkarīgi no valsts konstitucionālās tiesas sprieduma, ar kuru ir nolemts pārceļt šo pašu tiesību normu, kas ir atzītas par nekonstitucionālu, saistošā spēka zaudēšanu.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

76. Polijas valdības nostāja par otro jautājumu būtībā var tikt secināta no apsvērumiem, kurus tā ir iesniegusi jautājumā par pieļaujamību un kuri ir izklāstīti šajā spriedumā 36.–39. punktā.

77. Komisija norāda, ka otrs jautājums attiecas uz to, vai Kopienu tiesību pārkums un EKL 10. pants, kā arī 43. pants nepieļauj piemērot valsts tiesību normas, kas *Trybuna Konstytucyjny* vienā no tās spriedumiem tai ļauj pārceļt dienu, kurā valsts normatīvs akts, kuru tā šajā pašā spriedumā ir atzinusi kā neatbilstošu konstitūcijai, zaudēs savu spēku.

78. Komisija norāda, ka starp otro jautājumu un pamata lietas risinājumu nav saistības. K. Filipjaka gadījumā tas, ka *Trybuna Konstytucyjny* pārceļ dienu, kurā apstrādātās tiesību normas zaudēs savu spēku, nerada šaubas tam, lai iesniedzējtiesa atbilstoši Kopienu tiesību pārkuma principam minētās tiesību normas nepiemērotu.

79 Komisija no t? secina, ka iesp?ja, pamatojoties uz Polijas Konstit?cijas 190. panta 3. punktu, p?rcelt dienu, kur? apstr?d?t?s ties?bu normas zaud?s savu sp?ku, iesp?ja, kuru *Trybuna? Konstytucyjny* izmantoja sav? 2007. gada 7. novembra spriedum?, nav pretrun? nedz Kopienu ties?bu p?rkuma principam, nedz EKL 10. un 43. pantam, jo t? nav pretrun? valsts administrat?vo iest?žu un valsts tiesu pien?kumam nepiem?rot valsts likuma normas, kas ir pretrun? EKL 43. pantam.

80 T?d?j?di Komisija uzskata, ka Kopienu ties?bu p?rkuma princips un EKL 10. un 43. pants ir j?interpret? t?d?j?di, ka tiem nav pretrun? t?du valsts ties?bu normu piem?rošana, kas *Trybuna? Konstytucyjny* ?auj spriedum? p?rcelt dienu, kur? valsts likuma normas, kuras t? šaj? paš? spriedum? ir atzinusi par neatbilstoš?m konstit?cijai, zaud?s savu saistošo sp?ku.

Tiesas atbilde

81 Saska?? ar iedibin?tu judikat?ru valsts tiesai, kurai ir pien?kums savas kompetences ietvaros piem?rot Kopienu ties?bu normas, ir ar? pien?kums nodrošin?t šo normu piln?gu efektivit?ti, p?c savas iniciat?vas vajadz?bas gad?jum? nepiem?rojot t?m pretrun? esošas, pat v?l?k pie?emtas valsts ties?bu normas, bez pien?kuma l?gt vai sagaid?t, kad t?s tiks atceltas likumdošan? vai izmantojot k?du citu konstit?cij? paredz?tu metodi (šaj? sakar? skat. 1978. gada 9. marta spriedumu liet? 106/77 *Simmenthal*, *Recueil*, 629. lpp., 24. punkts; 1992. gada 4. j?nija spriedumu apvienotaj?s liet?s C?13/91 un C?113/91 *Debus*, *Recueil*, l?3617. lpp., 32. punkts, un 2007. gada 18. j?lija spriedumu liet? C?119/05 *Lucchini*, Kr?jums, l?6199. lpp., 61. punkts, k? ar? 2009. gada 27. oktobra spriedumu liet? C?115/08 *EZ*, Kr?jums, l?0000. lpp., 138. punkts).

82 Saska?? ar Kopienu ties?bu p?rkuma principu kol?zija starp valsts ties?bu normu un tieši piem?rojamu L?guma normu valsts tiesai ir j?atrisina, piem?rojot Kopienu ties?bas, nepieciešam?bas gad?jum? nepiem?rojot pretrun? esošo valsts ties?bu normu, nevis konstat?jot valsts ties?bu sp?k? neesam?bu, kas šaj? gad?jum? ir attiec?go dal?bvalsts iest?žu un tiesu kompetenc?.

83 Š?d? kontekst? ir j?atg?dina, ka Tiesa jau ir nol?musi, ka v?l?k pie?emtas valsts ties?bu normas neatbilst?ba Kopienu ties?b?m to nepadara par neesošu. Š?d? situ?cij? valsts tiesai ir j?noraida š?das ties?bu normas piem?rošana, apzinoties, ka šis pien?kums neierobežo kompetento valsts tiesu pilnvaras no daž?daj?m valsts iekš?j? sist?m? paredz?taj?m metod?m piem?rot t?s, kuras ir piem?rotas Kopienu ties?b?s paredz?to individu?lo ties?bu aizsardz?bai (1998. gada 22. oktobra spriedums apvienotaj?s liet?s no C?10/97 l?dz C?22/97 *IN.CO.GE. '90* u.c., *Recueil*, l?6307. lpp., 21. punkts).

84 No t? izriet, ka t?d? situ?cij?, k?d? atrodas pras?t?js pamata liet?, tas, ka *Trybuna? Konstytucyjny* p?rc?la dienu, kur? apstr?d?t?s ties?bu normas zaud?s savu saistošo sp?ku, nerada š??rsli tam, lai iesniedz?jtiesa atbilstoši Kopienu ties?bu p?rkuma principam š?s ties?bu normas nepiem?rotu tai izskat?šanai nodot? str?da ietvaros, ja t? uzskata, ka t?s ir pretrun? Kopienu ties?b?m.

85 Tikt?l, cikt?l, k? tas izriet no š? sprieduma 74. punkta, uz pirmo jaut?jumu ir sniegta atbilde, ka EKL 43. un 49. pantam ir pretrun? pamata liet? apl?kot?s ties?bu normas, uz otro jaut?jumu ir j?atbild, ka š?dos apst?k?os Kopienu ties?bu p?rkums nosaka valsts tiesai pien?kumu piem?rot Kopienu ties?bas un nepiem?rot apstr?d?t?s valsts ties?bu normas neatkar?gi no valsts konstitucion?l?s tiesas sprieduma, ar kuru ir nolemts p?rcelt šo pašu ties?bu normu, kas ir atz?tas par nekonstitucion?l?m, saistoš? sp?ka zaud?šanu.

Par tiesāšanas izdevumiem

86 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šā tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Tiesāšanas izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanas izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) EKL 43. un 49. pants nepieļauj tādai valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru nodokļu maksātājs rezidents, pirmkārt, var panākt, lai taksācijas gada laikā samaksātā sociālās apdrošināšanas iemaksu summa tiktu atskaitīta no nodokļu aprēķinu bāzes un, otrkārt, lai ienākumu nodoklis, kas tam ir jāmaksā, tiktu samazināts, ņemot vērā veselības apdrošināšanas iemaksas, kas ir veiktas šajā laikposmā, vienīgi tad, ja minētās iemaksas ir veiktas tajā dalībvalstī, kas apliek ar nodokli, bet šīs priekšrocības tiek liegtas, ja šīs iemaksas ir veiktas citā dalībvalstī, lai gan šīs iemaksas šajā pēdējā dalībvalstī nav tikušas atskaitītas;**
- 2) šādos apstākļos Kopienu tiesību pārkums nosaka valsts tiesai pienākumu piemērot Kopienu tiesības un nepiemērot apstrīdētās valsts tiesību normas neatkarīgi no valsts konstitucionālās tiesas sprieduma, ar kuru ir nolemts pārcelt šo pašu tiesību normu, kas ir atzītas par nekonstitucionālu, saistošā spēka zaudēšanu.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – poļu.